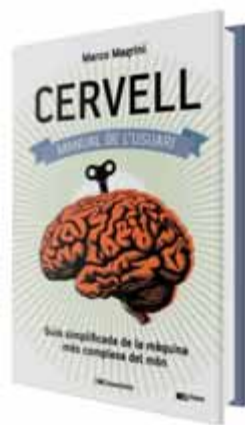

LES ARRELS DEL CERVELL

Aquesta existència humana / no torna una vegada i una altra. / Què sap qui va donar el seu fruit / per rebre aquest preciós cos humà." (Mirabai, poetessa i mística hindú del segle XVI)

La nostra història és fascinant. No em refereixo només a la trajectòria vital de cadascú, perquè totes ho són. Ni tampoc als fets històrics que ens han conduït on som, el coneixent dels quals és indispensable per gestionar el futur col·lectiu. Em vull referir a una història encara més antiga, la que compartim com a espècie, que sens dubte ens agermana a tots. La història evolutiva de l'espècie humana és llarga i enreessada, amb molts protagonistes que, com diu el poema que encapçala aquest escrit, no tornaran mai, però llurs

CERVELL. MANUAL DE L'USUARI

Autor: Marco Magrini
Editorial: Cossetània
Pàgines: 256
Preu: 14 euros

Jordi Agustí és investigador de l'IPHES Q. PUIG / ARXIU

En el procés evolutiu destaca, sens dubte, el paper del cervell, on s'originen tots els pensaments

GENES, CEREBROS Y SÍMBOLOS. LAS RAÍCES DE LA NATURALEZA HUMANA

Autor: Jordi Agustí
Editorial: Tusquets (2021)
Pàgines: 304
Preu: 20 euros

vides van donar el seu fruit en nosaltres. Des de parents llunyans que van viure fa sis o set milions d'anys fins a l'*Homo sapiens* modern, passant pels australopitècs, els *Homo habilis*, els *Homo erectus*, els *Homo heidelbergensis*, els *Homo neanderthalensis*...

Us vull suggerir dos llibres que parlen d'evolució humana i de la nostra humanitat més preuada, els comportaments que sorgeixen del cervell. Primer, *Genes, cerebros y símbolos*, de Jordi Agustí, que té un subtítol molt suggestiu: *Las raíces de la naturaleza humana*. En algun moment

del passat, els nostres ancestres van abandonar la protecció dels boscos i es van atrevir a caminar drets per la sabana. Aquelles primeres passes, unides a una alimentació omnívora i a la fabricació de les primeres eines, van iniciar una cursa que ha permès a l'*Homo sapiens* convertir-se en les persones que som, amb totes les nostres contradiccions. Una espècie local que, sense proposar-s'ho explícitament, ha esdevingut global.

Agustí, investigador de l'Institut de Paleocologia Humana i Evolució Social (IPHES) de la Universitat Rovira i Virgili de Tarragona, ha dirigit diversos projectes de recerca i forma part de l'equip d'investigadors del jaciment de Dmanisi, a Geòrgia, on s'han descobert els homínids més antics d'Euràsia. En aquest llibre ens parla, de manera clara i amena però molt rigorosa, dels tres moments clau de la nostra evolució, per què som com som: la locomoció bípeda i els canvis de dieta, que van implicar la ingesta de carn; l'arribada

de l'adolescència i de les primeres mostres culturals, i la gènesi de l'art i del pensament abstracte.

Amb tot, en aquest procés evolutiu destaca, sens dubte, el paper del cervell, on s'originen tots els pensaments. A *Cervell. Manual de l'usuari*, el periodista especialitzat en temes de ciència i tecnologia Marco Magrini ens explica com funciona el cervell humà d'una manera molt original i amb tocs d'humor: com si fos un manual d'instruccions per usar un electrodomèstic. Com diu Magrini, "tenim un manual per a totes les màquines que posem, excepte per a la més important". Per això ens parla dels components del cervell, de la seva instal·lació, de l'operativitat i el tauler de control, dels diversos models que hi ha, dels problemes més comuns amb què ens podem trobar i de les extensions que pot arribar a tenir. És, com diu el subtítol del llibre, "una guia simplificada de la màquina més complexa del món".